

דגם תשובות לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשפ"א

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
1	20 10	פרק ראשון: ענפי משפט (52 נקודות) נדרש לענות על אחת מבין השאלות 1–2. א. העמותה רשאית לעתור לבית המשפט הגבוה לצדק (בית המשפט העליון בירושלים) כנגד החלטת משטרת ישראל. בג"ץ דן בעתירות המוגשות נגד רשויות המדינה ונגד גופים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים במדינה (בסמכותו לדון בכל עניין שהוא רואה בו צורך לתת בו סעד למען הצדק ואשר אינו בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר). אפשרות שנייה: העמותה רשאית לבקש שימוע בפני מפכ"ל המשטרה. ב. שני עקרונות של תקינות החלטה מינהלית שניתן לטעון בפני בית המשפט, והסברם: 1. איסור ניגוד עניינים – מצב שבו אדם ממלא תפקיד ויש לו אינטרס נוסף, סותר, אשר עלול להשפיע על החלטותיו. מי שנושא תפקיד ציבורי מחויב להתנהגות נקייה מכל רבב ומחשש לניגוד עניינים, וזאת למען הגנה על אינטרס הציבור. 2. איסור משוא פנים – כלל משוא הפנים, במקור, קובע לשופטים כי אל להם להפלות ואל להם לשפוט במצבים שבהם הם עלולים להפלות בין הצדדים ובשל כך לגרום להטיית ההחלטה. 3. שוויון בפני החוק – בכל מגע בין האדם לרשויות השלטון יעניקו הרשויות לכל אדם יחס זהה, כך שבמקרים זהים, מבחינת הגורמים הרלוונטיים, יינתנו זכויות, חובות ופסקי דין זהים. 4. סבירות – כאשר הרשות פועלת בהתאם לסמכות שניתנה לה, ועל-פי הכללים, ההנחיות ואמות המידה שקבעה לעצמה, עדיין עליה להפעיל שיקול דעת סביר וראוי. אם החלטה מגלמת מתן משקל לא פרופורציונלי לשיקול אחד מסוים, אזי היא חורגת ממתחם הסבירות. 5. איסור שיקולים זרים – איסור קבלת החלטה משיקולים שאינם קשורים באופן ענייני לסמכות.	100	50% להליך העתירה/שימוע; 50% לבג"ץ/מפכ"ל המשטרה
	10	שני עקרונות של תקינות החלטה מינהלית שניתן לטעון בפני בית המשפט, והסברם: 1. איסור ניגוד עניינים – מצב שבו אדם ממלא תפקיד ויש לו אינטרס נוסף, סותר, אשר עלול להשפיע על החלטותיו. מי שנושא תפקיד ציבורי מחויב להתנהגות נקייה מכל רבב ומחשש לניגוד עניינים, וזאת למען הגנה על אינטרס הציבור. 2. איסור משוא פנים – כלל משוא הפנים, במקור, קובע לשופטים כי אל להם להפלות ואל להם לשפוט במצבים שבהם הם עלולים להפלות בין הצדדים ובשל כך לגרום להטיית ההחלטה. 3. שוויון בפני החוק – בכל מגע בין האדם לרשויות השלטון יעניקו הרשויות לכל אדם יחס זהה, כך שבמקרים זהים, מבחינת הגורמים הרלוונטיים, יינתנו זכויות, חובות ופסקי דין זהים. 4. סבירות – כאשר הרשות פועלת בהתאם לסמכות שניתנה לה, ועל-פי הכללים, ההנחיות ואמות המידה שקבעה לעצמה, עדיין עליה להפעיל שיקול דעת סביר וראוי. אם החלטה מגלמת מתן משקל לא פרופורציונלי לשיקול אחד מסוים, אזי היא חורגת ממתחם הסבירות. 5. איסור שיקולים זרים – איסור קבלת החלטה משיקולים שאינם קשורים באופן ענייני לסמכות.	100	2 × 25% לכל עיקרון; 2 × 25% לכל הסבר

דגם תשובות לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשפ"א

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
2	20 8	א. הסבר המונח אפוטרופוס: אפוטרופוס הוא אדם שאחראי על מי שאינו מסוגל לדאוג לענייניו. אפוטרופסות קיימת על: קטינים (שטרם מלאו להם 18 שנה), ובגירים שאינם מסוגלים לדאוג לענייניהם בעצמם.	100	
12	12	ב. ארבעה סוגי צוואות שקיימים על-פי חוק, והסבר של שניים מהם: 1. צוואה בכתב יד – תיכתב כולה ביד המצווה, תישא תאריך כתוב בידו ותיחתם בידו. 2. צוואה בפני רשות – תיעשה על-ידי המצווה באמירת דברי הצוואה בעל-פה, או בהגשת דברי הצוואה בכתב בפני שופט, רשם של בית משפט או רשם לענייני ירושה, או בפני חבר של בית דין דתי. 3. צוואה בעדים – תהיה בכתב, תצוין בתאריך ותיחתם ביד המצווה בפני שני עדים לאחר שהצהיר בפניהם שזו צוואתו; העדים יאשרו באותו מעמד בחתימת ידם על פני הצוואה שהמצווה הצהיר וחתם. 4. צוואה הדדית – צוואה משותפת של שני מצווים שהם בני זוג, כאשר ההסדרים שקבע אחד המצווים מבוססים על ההסדרים שקבע המצווה השני ולא היו נערכים לולא נקבעו הסדרים כאמור. 5. צוואת שכיב מרע – שכיב מרע ומי שרואה עצמו, בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני המוות, רשאי לצוות בעל-פה בפני שני עדים השומעים לשונו. צוואה בעל-פה בטלה כעבור חודש ימים לאחר שחלפו הנסיבות שהצדיקו עשייתה והמצווה עודנו בחיים.	100	4 × 15% לציון של כל סוג צוואה; 2 × 20% לכל הסבר

דגם תשובות לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשפ"א

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
3	16	נדרש לענות על שתיים מבין השאלות 3-5.		
	10	א. 1. הסבר המונח עסקאות נוגדות במקרקעין: מצב שבו שתי עסקאות הנערכות על נכס מסוים מתנגשות זו בזו. העסקה הראשונה נמצאת עדיין בשלבה החוזי (לא הועברה תמורה ולא היה רישום), והעסקה השנייה הושלמה. במצב זה עומדים זה מול זה שני קונים. 2. הזכויות על הדירה שייכות לדוד. לפי סעיף 9 לחוק המקרקעין, הכלל הוא שהראשון בזמן גובר על השני, אלא אם יעמוד הקונה השני בשלושה תנאים מצטברים, ואחד מהם הוא ש"העסקה לטובתו נרשמה בעודו תום לב". היות שנרשמה הערת אזהרה לפני כן על שמו של דוד, הרי שיונתן יכול היה לדעת שהדירה נמכרה לדוד ומכאן שלא נהג בתום לב.	100	50% לתת-סעיף 1; 50% לתת-סעיף 2 (25%) לזכויות הקונה הראשון; 25% (לנימוק)
4	6	ב. הסבר המונח הערת אזהרה: הערה הנרשמת בטאבו להבטחת זכויות בנכס. היא מבטיחה את זכויותיו של הרוכש ומתריעה על זכות במקרקעין כלפי רוכשים פוטנציאליים אחרים.	100	
	16	א. במסגרת סעד הפיצויים משה יכול לתבוע פיצויים מחברת ההסעות בגין הנזקים שנגרמו לו מביטול ההסעה: נזקים ישירים – הוצאות המדריך, המסעדה. נזקים עקיפים – הפסד השתכרות/אובדן שכר עבודה בשל הביטול, עוגמת נפש.	100	$2 \times 50\%$ לכל סוג נזק
	6	ב. הסבר של חובת הקטנת הנזק: באופן כללי, על הניזוק להקטין את נזקו. הניזוק נושא בנטל לנקוט את כל האמצעים הסבירים כדי להפחית את הנזק שנגרם לו ממעשהו של מזיק אשר פגע בזכויותיו. הפוגע אינו חייב בפיצויים על נזק שהנפגע היה יכול להקטין או למנוע באמצעים סבירים.	100	

דגם תשובות לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשפ"א

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
5	16 8	א. הגדרת תאונת דרכים על-פי פלת"ד: תאונת דרכים היא מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה. התאונה שאירעה לנדב היא תאונת דרכים על-פי הגדרה זו.	100	50% להגדרה; 50% לכך שזו תאונת דרכים
	8	ב. בקשתו של יוסי לא תתקבל. האחריות על-פי חוק פלת"ד אינה מבוססת על אשם אלא על עקרון האחריות המוחלטת, כלומר העובדה שאדם נפגע בתאונת דרכים ונגרם לו נזק גוף מספיקה כדי שיהיה זכאי לפיצוי על-פי החוק.	100	40% לתשובה שלילית; 60% להסבר
		פרק שני: סדר דין במשפט (48 נקודות) נדרש לענות על שלוש מבין השאלות 6-9.		
6	16 8	א. שני הליכי גבייה שאייל יכול לנקוט כנגד ליאור באמצעות לשכת ההוצאה לפועל: 1. עיקול מקרקעין 2. עיקול מיטלטלין 3. עיקול צד ג' אצל אדם או רשות המחזיקים כספים של החייב (עיקול משכורת, חשבון בנק) 4. דרישת הגבלות על החייב כדי להפעיל עליו לחץ.	100	$2 \times 50\%$ לכל הליך
	8	ב. הסבר של בקשה לביצוע שטר: זוהי בקשה למימוש שטר/שיק, המוגשת בלשכת ההוצאה לפועל על-ידי מי שקיבל שיק ללא כיסוי כנגד החתום על השיק או מי שהסב אותו. לבקשה עליו לצרף את השיק המקורי עם חותמת הבנק שבה מצוין שאין כיסוי מספיק. אם הוא מיוצג על-ידי עורך דין, עליו לצרף גם ייפוי כוח.	100	

דגם תשובות לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשפ"א

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
7	16			
	8	א. יעקב לא המציא כדין את כתב התביעה לעשיו. באין אפשרות למצוא את הנמען, די בהמצאת הכתב לאחד מבני משפחתו אשר לפי מראית עין מלאו לו 18 שנים. במקרה הנדון המסירה לא הייתה כדין מכיוון שבתו של עשיו היא בת 12 בלבד.	100	40% לתשובה שלילית; 60% להסבר
	8	ב. הסבר פסק דין בהיעדר הגנה: כאשר מוגש כתב תביעה והנתבע לא הגיש כתב הגנה במועדים הקבועים בחוק, התובע רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לתת פסק דין בהיעדר כתב הגנה, על סמך כתב התביעה המצוי ברשותו, בתנאי שכתב התביעה הומצא כדין.	100	
8	16			
	6	א. הסבר הליך קדם-משפט ומטרתו: הליך שבמסגרתו נערך בירור של המחלוקות בין בעלי הדין. מטרתו לייעל את הדיון, לקצרו, לפשטו ולבדוק אם יש מקום לפשרה בין בעלי הדין.	100	50% להסבר; 50% למטרה
	10	ב. אפשרות למשלוח שאלונים: פרוצדורה שבה בעל הדין האחד עונה לכתב התשובה המוגש לו על-ידי בעל הדין האחר. (התשובות לשאלון יינתנו בתצהיר). אפשרות בקשה לגילוי מסמכים: ניתן לדרוש מבעל דין לגלות מסמכים המצויים או שהיו מצויים בשליטתו או בחזקתו. (התשובה תינתן בתצהיר).	100	$2 \times 50\%$ לכל הסבר

דגם תשובות לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשפ"א

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
9	16 8	א. 1. הערעור הוא בזכות, ולכן גלית לא נדרשת להגיש בקשת רשות ערעור. 2. הערעור יוגש לבית המשפט המחוזי.	100	50% לתשובה שלילית; 50% לערכאה להגשת ערעור
	8	ב. 1. כן. על גלית להגיש בקשת רשות ערעור. הערכאה – מבית המשפט המחוזי. 2. אם תתקבל הרשות, הערעור יוגש לבית המשפט המחוזי.	100	30% לתשובה חיובית; 30% לערכאה לבקשת רשות ערעור; 40% לערכאה להגשת ערעור